ՓՈՒՆՋ

ՕՐԱԳԻՐ

10 փարայ

Պոշիս թուժանորդ ըլլալ ուզողը մեկ արծաթի Մեճիտ դիտի վճարէ փորր Թերթերու. 100 Թուղց համար, իսկ գաւառացիներէ 50 ցրչ. դարձեալ 100 Թուղց համար։ Բոլոր Թղթատարութեան ծախքերնացած ըլլալով։ — Շաբաթաթերթերին տարեկանն է մեայն երկու արծաթի Մեճիտ. եւ հատը 40 փարայ։

Ծանուցման տողը 40 փարայ է մեկ անգամի համար • իսկ աւելցնելու պարագային կը չինէ։

Օրագրիս վերաբերեալ գրութիւնք դեպ է ուղղել առ Տնօրէնն Ս. Պոշիս Մամմուս փոշա Քիւրքճի խան վարչ. դարի Թիւ. 26 Գալաթիանէ, Տէրսան։

Թիւ 17 | ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ | 15 ՅՈՒՆԻՍ 1872

ԱՋԳԱՅԻՆ

Քաղաքական ժողովոյ ընտրութեան եղանակի համար այլ եւ այլ առաջարկութիւններ ընդ երեսփոխան էֆէնտիներն երեքշաբթի օրն երկրորդ անգամ ժողով կազմելով Գալաթիա ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, երկար բանակցութենէ յետոյ վերջապէս համաձայներ են, որ քաղաքական ժողովը ուղղակի երեսփոխանական ժողովէն ընտրուի և 14 անդամներէ բաղկանայ ; սակայնանաւ որ 14 անդամները երկու մասի բաժնուելով մեկը Բ. Դրան հետ յարաբերութեանց գործով զբաղի, իսկ միւսը խորհրդոց ու հոգաբարձութեանց վերին տեսչութեան։ այսինքն՝ երեք Տնտեսական կամ ուրիշ խորհուրդ մի առաջարկութիւն կամ խնդիր մ՚ունի՝ քաղաքական ժողովոյ այս ճիւղին պիտի երթայ, որպէս զի՝ միւսը՝ ազատ ուրիշ զբաղմունքէ՝ յարաբերութեանց գործերը կարգադրէ։

Վաղը ընդհանուր ժողովոյ պիտի ներկայանայ յիշեալ երեսփոխան էֆէնտիներուն այս առաջարկութիւնը։ Կը տեսամք, թէ կընդունուի և ըստ այնմ գործադրուելով քիչ օրէն քաղաքական ժողով մը կունենանք։

Մեք ալ իբրեւ երեսփոխան կհաւանիմք այս առաջարկութեան. բայց կը զարմանամք որ մեր ընդդիմադիր մասը և շուր ամեն չփոթութիւն ու աղմուկ յարոյց մեր դէմ, երբ մեք ամենայն հօրութեամբ կպահանջէինք որ Սահմանադրութիւնը գործադրուի. այսինքն՝ քաղաքական ժողովը ընդհանուր ժողովէն ընտրուի ըստ Սահմանադրութեան և 20 անդամներէ բաղկանայ։ Ինչ մեծ տարբերութիւն կայ 20 և 14 թուոյ մէջ։ Մեր ընդդիմադիր մասն այնպէս իրար անցած էին և իրար կանցունէին որ Ազգը անմիջապէս և կորուստ և կործանումն պիտի երթայ երթէ 20 հոգիէ բաղկացեալ քաղաքական ժողով ունենանք. բայց այժմ հաճութիւն կուտան 14 անդամներով և ընդհանուր ժողովով քաղաքական ժողով ընտրելու։

Ուրախ եմք, որ խնդիրն այսպիսի վախճանի կուգայ, և առաւել ուրախ պիտի լինիմք երթէ վաղը վերջնական կերպիւ ըստ այսմ որոշուի։

Վսեմաշուք Ցակոբ պէյ Պալեան և իւր ազնուագոհ տիկինը աւստրիական Կայսր ընկերութեան վաղուան շոգենաւով պիտի ուղեւորին ի վիեննա, և անտի գերմանական գլխաւոր քաղաքաց հանգստեան կուրերը պիտի երթան, և կետոյ փարիզ անցնելով տարին մի չափ

ժամանակ պիտի մնան հոն։ Այս ուղեւորութիւնը պիտի ընեն օգափոխութեան եւ դարմանի համար։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Երեքշաբթի օրը Ա.մեն. Ս. Պատրիարք Հօր ի ներկայութեան օգոստափառ կայսեր խոստամ ճառին օրինակն է հետեւեալը։

Շեվքեթլու փաշիչհըմ։

Պայխի էնվայի ֆեյզ ու սաադէթ օլան ճիւլիւսի մեյմէնէթ մենուսի Միւլիւքեանէլէրինին եէվմի մ'ասուտունի՝ թէպասայի սատրդայի Շահանէլէրի բուէնայի բուհանկեսի նամընա օլարագ թէպրիք ու թէհնիկեթ իչիւն՝ պու կիւն հուվաբի Շահանէլէրինէ միսուլ չերէֆինէ նայիլ օլտուղմանո քէսպի չերէֆ վէ իֆթիխարի ճիհան գըյմէթ իտէրիմ։

Ճիւլիւսի Հիւմայիւն չեվքեթմադըսուն թահթիտարանէլէրինտէն պէրու՝ նիչէ ասարի ճէմիլէ վէ ճէլիլէի միւլիւքեանէլէրի՝ մէշհուտի ոյունի այէմեան օլուպ՝ էսասի հայաթ վէ մամուրիյէթ վէ սէրվէթի միւք ու իպատ օլան դիրասաթի վէ հիրասէթին տէրէճէյի մամլուսպէ իսալի՝ վէ ուլում ու ֆինունըն լինթիշարի հադդընտա պիտիրիլ պույրիլան հէր տիւրլիւ միւսաատաթ վէ լինաեաթի ադիմէի Շէհինշահիլէրի սայէսինտէ մուհասէնաթի միւթէնէվվիյէ հուսուլէ կէլտիկի միսիլլիւ Բամէլի վէ Անատօլու թիմուր եօլլէրինին միւճատէտէն ինչա ու էհեատի իլէ թէմամի թէրագդիաթ վէ մամուրիյէթի միւք ու իպատ հասըլ օլաճագ տըր։

Փաշիչհըմ, սայէի Շահանէլէրինտէ պիլ ճիւմլէ թէպասայի սատրդայի միւլիւքեանէլէրի հէր իւզտէն միւթասաիլէն՝ մագհարը լիսի ու ասայիշ իլէ էնվայի ըսլահաթ վէ թէհսիսաթի խայրիյէտէն քէսպի րիֆահ վէ սաադէթ իտէրէք՝ պուննա նիյազէթի ճէլիլէի ուզմանըն էտայի հադ թէչէբբիւր վէ մահմէտէթինտէ աճիզ օլտուղըզըտան, ճէնապի հադ՝ սէրմայէի հայաթ վէ իֆթիխարըմըզ օլան վէյի իւլ նիյազէթ պի վիննէթիմիզ փաշիչհըմըզ իլա ալըր՝ իւլ տէվլան էրիքէ փէրայի սալթանաթի պույուրմագ տուայի մէֆրուղէսինի կիճէ վէ կիւնահիւզ էտա իլթիմէքտէ օլտուղմըզը՝ հուզուրի Շահանէլէրինէ արզ ու պէյանէ ճիւրաթ իտէրիմ։

Նորին վեհափառութեան պատասխանը։

Միլլէթլերինիզ թարաֆընտան թէպրիքինիզի գապուլ իտուպ մէմնուն օլտում. հէր պընդի թէպասայի Շահանէյին սաատէթ վէ րիֆահի հալլերի ադտէմի էմէլ վէ արզուի միւլիւքեանէմ տիր։

. . . խմբագիր

Ա.զգ. հիւանդանոցի Մայիս ամսոյ մէջ նուէր չնորհող մեծ. անձանց ցուցակը հրատարակել հաճեցէք Ձեր պատուական լրագրոյն միջոցաւ հանդերձ չնորհակալութեամբ հոդաբարձութեան։

Բարեսէր Հ. Գ. Նալբանտեան մը		ղ. 3000
Շերինեան տօքթոր Գէորգ Է. Գ.		240
Իչիտապչեան Ա.		52
Պեարոսեան Յակոբ	աղայէ	30
Մ. Կարապետեան Մ. Պօղոս	»	40
Թօմպաքճեան Սեդուհ	»	10
Մ. Յովհաննէս	»	60
Համեմ. Սիվրիհիսարցի ընտանիքէ		53
Համեմ. Տէվճեան Զարման տիկինէ		25. 20
Գեր. Նիկողոս եպիսկոպոսէ		75
Է. Գ. Նալպանտեան մը		120
Կիւլէկնիկեան Մ. Սերովբէ և Մ. Սարգիս Է. Գ. Նալպանտեանց մեղրամոմ օխա 57 ½. 14 լիրա արժէքով.		
Վարդանեան Մխիթար	աղայէ	ղ. 10
Յարութիւն Պետրոս	»	50
Սմբատեան Յարութիւն	» հազմա հատ	60
Քիրէճճի Յարութիւն	» ոչխար	» 1

Քիւրքճի Քրիստափոր	»	բրինձ օխայ 40
» »	»	չաքար » 12
» »	»	պֆ. արամ 15
» »	»	պոյաչի » 100

Հոգաբարձութիւնս չնորհակալ է նախ մեծ. Սարգիս Հիւնեան Մ. Գալուստեանին, որ առատ հացկերոյթի մը համար պէտք եղած նիւթերը նուիրելով կերակրեց հիւանդանոցի բոլոր կարօտեալները, և նոցա սքանչացուցին օրհնութիւնները գարմոյց առ Լինքն.

13 Յունիս 1872

Գրասենեակ Հիւ. ԱՌԺ. ՀՈԳ. ՀԻՒ. (ԿՒՒ)

Շնորհակալութեամբ կծանուցանենք, թէ փիրղալէմեան արժանապատիւ Տ. Ղեւոնդ վարդապետ փունջի օրաթերթերէն 100 թիւ նուիրեց վանայ Հայկազեան և Սանդխտեան վարժարանաց։

ԽԱՂՈՂ ԼՈՒՐԵՐ

Հեռագրէ մը կիմանանք, թէ օգոստոսին Սուլթանին դահակալութեան տարեդարձի օրը Լոնտոնի օսմանեան դեսպանը վառուտոր կոչունք մի տուեր է անգղիական բարձրաստիճան պաշտօնէից։

— Մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանը՝ որ բացակայ կը մնայ, առաջիկայ ամսոյն սկիզբները կը դառնայ։

— Լուր կայ, թէ դեսպանաժողով մի պիտի կազմուի, Բուխարէշտ մէջ հրէից խնդրոյն վերջնական կերպիւ կարգադրութեան համար։ Ցայտնի է, թէ այս երկրին ժողովրդեան մէջ հրէից դէմ մեծ առելութիւն կայ, և այս պատճառաւ հրէայք՝ յաճախ հալածանք՝ նեղութիւն և ջնաս կրեն։

— Բուխարէշտ մէջ այս օրերս խել մի աւազակներ երեւան եկնելով ճամբորդաց վրայ կյարձակին և կմերկացունեն եղեր։ Ղարիչօ անուն աւազակապետ մի 25 հոգիէ բաղկացեալ խմբին հետ երկու յոյն ճամբորդ բռնելով մօրէ մերկ ընելէն յետոյ՝ խեղճերուն մարմինները անտառի մէջ քաշելով կրակ վառեր և ողջակէզ ըրեր է։

Ինչպէս շատ տեղեր նոյնպէս Աթէնքի մէջ մօտերս փոթորիկ պատահելով յորդառատ անձրեւ եկեր, ամեն կողմը հեղեղեր, և քաղաքին խանութներուն մէջ չուրը կոխելով վաճառքներուն ջնաս հասուցեր է։ Քիչ ջնաս չէ եղեր այդեաց ու պարտիզաց, և բազմաթիւ կենդանիք ալ սատակեր են։

— Վերջին պատերազմին առեն մերնառեալ դադրիայոց սգնութեան համար Լոնտոնի մէջ բացուած հանգանակութեան դումարն 1862 լիրայի հասեր է։

— Ամերիկայի վերջին ներքին պատերազմին դադարման տարեդարձի հանդիսի օրն հասած լինելով, նախագահն փարիզի ամերիկեան դեսպանին միջոցաւ գաղղիոյ կառավարութենէն խնդրեր է որ դալղիական պահեստի զօրայ նուագածուաց խումբը միայն երկու ամսոյ համար Ամերիկայի Պօսթըն քաղաքը դրկուի, ուր պիտի կատարուի հանդէսը։ Պ. Թիէր ընդուներ է այս խնդիրը։ Ամերիկայի Հասարակապետութիւնը 300 հազար ֆրանգ պիտի վճարէ յիշեալ նուագածուաց ճանապարհի և այլ ծախուց համար, և միանգամայն պարգեւներ պիտի տայ իւրաքանչիւր նուագածուաց։

— Ահաւասիկ զարմանալիք մի։ — Ամերիկայի ազգային ժողովոյ անդամ մեծահարուստ անձն մը հրաշագեղ և նոր բատի օրիորդն, որ բոլոր երկրին հիացման և մանաւանդ երիտասարդութեան ուշադրացման առարկայ եղեր է, կարծես թէ երեն սիրելի ուրիշ մէկը չգըտնելով կեղծ մազ ծախող, ամենատգեղ

և 64 տարեկան մարդու մը միջահասակ է, և զարմանալի է որ նկատելով թէ այս դժուժ մարդն դինքը չափերը եղեր, օրիորդն բարեհաճեալով Թուխատուկ է ղանի։

Կառավարութեան համար մեծ խընդիր մ'է եղեր այս դէպքը։ Օրիորդն հարցաքննութեան ենթարկուեր և յանցանքն յայտնուեր է։ Դատաւորք օրիորդին դեղամանութիւններն նկատողութեան առնելով չեն կրցեր գոնէ երկու ամիս բանտարկել և վերջապէս աղատ արձակեր են 25000 րիալ իրը տուգանք, կամ եհաչհատուրութեան համար վճարել տալով։

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՆԴԵՐՁ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՄԲ

Ի Հ. ՎԱՐԴԱՆ Պ. ԸՍՏԿԱՐԵԱՆ ՄԽԻԹ. ՈՒԽՏԷՆ

ՎԻԵՆՆԱ. 1872

Եթէ մատենագրական հրատարակութեան մը արժէքն ու յարգը նիւթոյն արժանաւորութենէն, իսկ օգտակարութիւնը՝ ժամանակին պիտոյքը համեմատ ըլլալէն կ'առնուի, այն նոր հրատարակութիւնն այս կրկին նկատմամբ ալ Հայ հասարակութեան ուշադրութիւնն իրեն պիտի գրաւէ։ Վասն զի Ցիսուսի Քրիստոսի եկեղեցւոյն պատմութիւնն է մատենիս նիւթը. այսինքն՝ Աստուծոյ երկրաւոր արքայութեան աշխարհիս վրայ հաստատուելուն, զարգանալուն և ատենօր ձեռքով մարդկային ազգին վերստին նորոգուելուն պատմութիւնը։ Իսկ որդի ժամանակիս պիտոյքը համեմատ ըլլալը տեսնելու համար բաւական է դիտել, թէ ինչպէս քրիստոնէութեան թշնամիք իրենց կանխիկ գլխաւոր նպատակ դրած են քրիստոնեայ պատանեկաց միտքն ու ոգին խաւարցընել և ապականել, որպէս զի մատենագրին դիտաւորութիւնն եղած է մեզ պատշաճեալ երիտասարդաց եկեղեցական ուսմամբ զօրաւոր զէնք մը տալ ամէն յարձակմանց դէմ դնելու համար։ Մատենիս մէջ առանձին մտադրութիւն եղած է Ազգային եկեղեցական պատմութեան ալ, որն որ ընդարձակ կերպով հիւսուած է ընդհանուր եկեղեցական պատմութեան հետ։ Գրքին վերջն ալ աւելցուած է ընդհանուր ժողովոց ու Ազգային սինհոդոսաց համառօտ բանդագրութիւնը, ինչպէս նաեւ Հռոմայ քահանայապետաց և Հայ կաթողիկոսաց ցուցակը։

Մատեանն է 483 էջ. անկազմին դինը 5 ֆր. 50 սանդիմ, կազմուածին՝ 6 ֆր. 75 սանդիմ։

ՆՈՐ ՎԻՃԱԿԱՒՀԱՆ ԵՒ ԵՐԱԶԱՒՀԱՆ ԸՍՏ ԲՆՈՒԹԵԱՆ

Արաբերէն հին ձեռագրէ թարգմանուած և չորս հատորի բաժնուած։

Առաջին հատորը մանրէն եղած է որուն մէջ պարունակին հետազբոսութեան արժանի չատ մը օգտակարութիւններ, գլխաւորաբար մարգկային արեան յատկութեանն ու զօրութեանը վրայ բացատրութիւնները, առուտուրի մէջ գէն չընելու և միշտ չահելու գաղտնիքները եւայլն։

Կծախուի կամուրջի գլխուն պարագան և ամեն հայ գրավաճառաց քով։

Գինն 6 ղրուշ։ 5

Մեծ նոր խանի վերի դռուը թիւ 3 սենեակը դադրիարին ու տակերէն լեզուաց ու տանարակութեան դասախօսութիւն կընայ երեքշաբթի, հինգշաբթի և չաբաթ օրերը։

Դասատուք այցելութեանէ ալ դասախօսութեան կերթան։ 13

ՏՆՕՐԻՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱՒԱՁԱՁԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՍԷՓ ԴԱՎԱՅԵԱՆՑ
Ս. Պօշիս Քիւրքճի խան ջարի յարկ Թիւ 26։